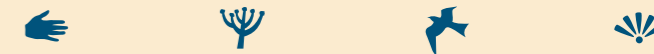

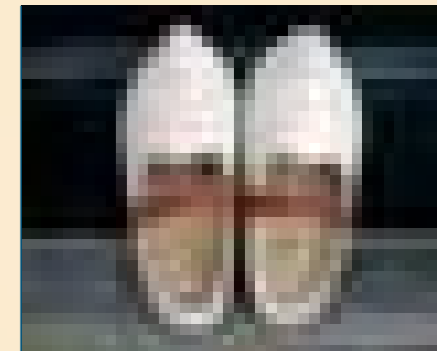

HET VREDELANTSEPAD 11 KM

Zorg voor ons landschap
BAKENS IN DE TIJD

Wandelen over
boerenland, langs
verdwenen
buitenplaatsen
en de Vecht

HET VREDELANTSEPAD 11 KM

KLOMPENPADEN

De natuur en de mens laten sporen na in het landschap. En er komen voortdurend nieuwe sporen bij: van pingorûnes uit de ijstijd en grafheuvels uit de prehistorie, tot houtwallen, knotbomen en zelfs begroeide vuilnisheuvels van nu. De natuurlijke en culturele landschapselementen vertellen verhalen over ons landschap. Landschapsbeheer leert ons die verhalen lezen en stimuleert daarmee het beheer van landschapselementen zodat zij ook in de toekomst een eigen plaats hebben. Voor meer informatie over het project, kijk op www.landschapsbeheerutrecht.nl onder historische voetpaden.

Praktische informatie

- **Rondwandeling:** Vredelantsepad (11 km)
- **Markering:** blauwe markering in de vorm van een klomp.
- **Broedseizoen:** de route is in verband met het broeden van de weidevogels gesloten tussen 15 maart en 15 juni. In die maanden is het verboden de route te lopen.
- **Kortere wandeling:** het is mogelijk de route te verkorten. Stap dan over op de markering
- **Bezienswaardigheden:** de nummers op de plattegrond verwijzen naar de bezienswaardigheden langs de route.
- **Onverharde paden:** niet geschikt voor kinderwagens of rolstoelen.
- **Honden verboden:** het wandelpad loopt over particulier terrein waar vee loopt. Om de dieren niet te verstoren zijn honden verboden.

COLOFON

Productie: Landschapsbeheer Utrecht
 Tekst: Historische Kring gemeente Loenen, Erfgoedhuis Utrecht, Natuur- en Landschapsvereniging Vechtvallei
 Eindredactie: Landschapsbeheer Utrecht
 Foto's: André G. Duiven, Paul Ridderhof
 Historisch beeldmateriaal: Historische Kring gemeente Loenen
 Vormgeving: www.PressArt.nl

© Concept Klompenpaden en productie: www.PressArt.nl, Peter-Pim Stolker

Met speciale dank aan de Historische Kring gemeente Loenen, vrijwilligers, werkgroep cultuurhistorie gemeente Loenen en de particuliere grondeigenaren.

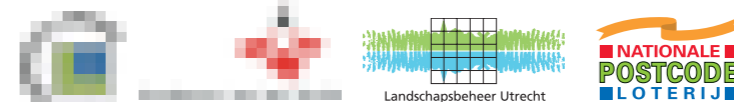
Voor meer informatie: www.landschapsbeheerutrecht.nl

2006, 1e druk. Landschapsbeheer Utrecht, De Bilt.

Alle rechten voorbehouden.

€ 1,00

provincie :: Utrecht

hun krachten verenigd om deze natuur- landschapswaarde te behouden en de Natuur- en Landschapsvereniging Vechtvallei opgericht. Er wordt in dit gebied door veel agrariërs aan weidevogelbescherming gedaan. Via de vereniging Vechtvallei krijgen de agrariërs hiervoor een vergoeding.

8 Het Amsterdam-Rijnkanaal

De Vecht was eeuwenlang de belangrijkste waterroute tussen Amsterdam en Utrecht, en verder richting Arnhem en Keulen. De rivier werd regelmatig uitgebaggerd maar in de negentiende eeuw werden de schepen zo groot en waren er zoveel sluizen en bruggen aangelegd, dat het verkeer enorm werd gehinderd. Er werd een nieuw kanaal gegraven ten westen van de Vecht, dat in 1892 gereed was: het Merwedekanaal. Ook het Merwedekanaal was al snel te klein voor de groeiende scheepvaart. In 1932 werd besloten tot de zeer ingrijpende verbeteringswerkzaamheden die resulteerden in het Amsterdam-Rijnkanaal. Het Amsterdam-Rijnkanaal kwam tussen Amsterdam en Utrecht op het tracé van het Merwedekanaal te liggen. Het kanaal vormt nu een belangrijke schakel in de verbinding tussen de Amsterdamse haven en de Duitse gebieden langs de Rijn.

9 Spoorlaan

Na het traject langs het Amsterdam Rijnkanaal wandelt u linksaf de Vreelandselaan op. Deze laan werd in het begin van de negentiende eeuw aangelegd als verbindingsweg tussen Vreeland en Loenersloot. De aanleg is gebeurd op persoonlijk initiatief. Er werd dan ook tol geheven; bij herberg de Roskam in Vreeland en bij het Rechthuis in Loenersloot was een tolpoort. In 1843 werd de spoorlijn tussen Utrecht en Amsterdam in gebruik genomen. Halverwege Loenen en Vreeland lag een station, dat in 1953 weer verdween. Vanuit Vreeland werd de Vreelandselaan gebruikt als toegangsweg naar het station. Vanaf de plek waar vroeger het station lag, heet de Vreelandseweg dan ook Spoorlaan. De tolheffing is blijven bestaan tot 1939. Daarna was er door de aanleg van andere wegen te weinig verkeer dat nog gebruik van de weg maakte.

Tolhuis

De buitenkant van de boerderij is vrijwel authentiek. Alleen het zolderluik onder de hijsbalk is vervangen door een raam. Opvallend zijn de kelderlichten aan de rechterzijde: zachtgroen getint glas, mogelijk daterend uit de ontstaansperiode.

Ter hoogte van Kaasboerderij De Willigen gaat het Klompenpad linksaf over het erf van de boerderij. Aan de rechterzijde van de Nigtevechtseweg bevindt zich de boerderijwinkel, waar u heerlijke boerenkaas en ijs kunt krijgen.

7 Weidevogelbeheer

In het gebied komen op de agrarische bedrijven van oudsher veel natuur- en landschapswaarden voor. Denk aan weidevogels, zoals Kievit, tureluur, grutto en slobbeend. In de bloemrijke slootkanten kom je bijzondere plantensoorten tegen, zoals echte koekoeksbloem, moerasklaver, dotterbloem en egelboterbloem. Knotwilgen, weelderige erfbepanting en elzensingels zijn enkele voorbeelden van waardevolle landschapselementen. Boeren en burgers hebben

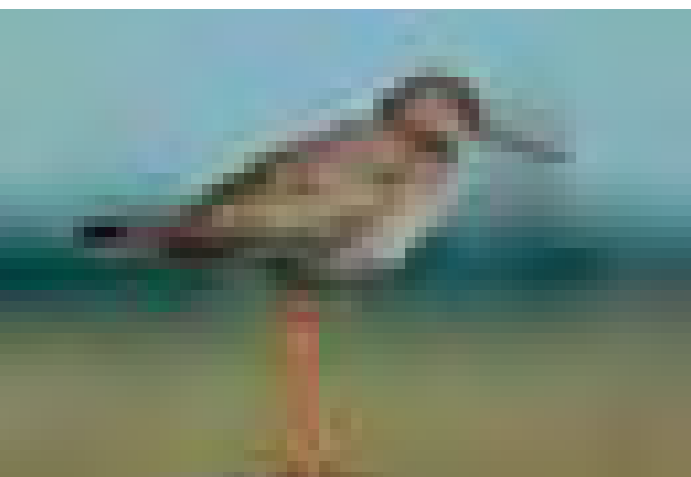
6 De Nes

Ten noorden van Welgelegen maakte de rivier een scherpe bocht. Daardoor werd een nes gevormd, een landtong, die ook als De Nes bekend stond. Toen er een kanaaltje door de Nes werd gegraven voor de scheepvaart, werd de Nes een eiland. In 1633 werd het gekocht door Pieter Reael en omgedoopt tot 'Het Reaelen Eylant'. In 1687 liet zijn kleinzoon het 'Huis te Nigtevecht' bouwen, dat in 1830 werd gesloopt. In 1835 werd er een papierfabriek gevestigd, waarvan vele Vechtbezoekers aandeelhouder waren. In 1934 wordt De Nes gekocht door de Amsterdamse Ballast Mij en wordt het eiland weggebaggerd. Nu is De Nes eigendom van Natuurmonumenten. Het gebied rond De Nes is tegenwoordig ligplaats voor woonschepen.

Altoos Dankbaar

Aan de Nigtevechtseweg 41-43 ligt boerderij Altoos Dankbaar. Deze boerderij stamt uit de zeventiende eeuw en is een zogenaamde krukhuisboerderij, te herkennen aan de L-vormige plattegrond. Een krukhuis ontstaat als aan het woongedeelte van een gewoon hallenhuis een vleugel wordt toegevoegd. Dit gebeurde vaak omdat veel stadsbewoners een 'herenkamer' aanbouwden aan een boerderij, waar ze de zomer doorbrachten. De volgende stap was de boerderij om te bouwen tot een 'buiten'. Veel krukhuisboerderijen hebben daarom plaatsgemaakt voor echte buitenplaatsen.

Tureluur

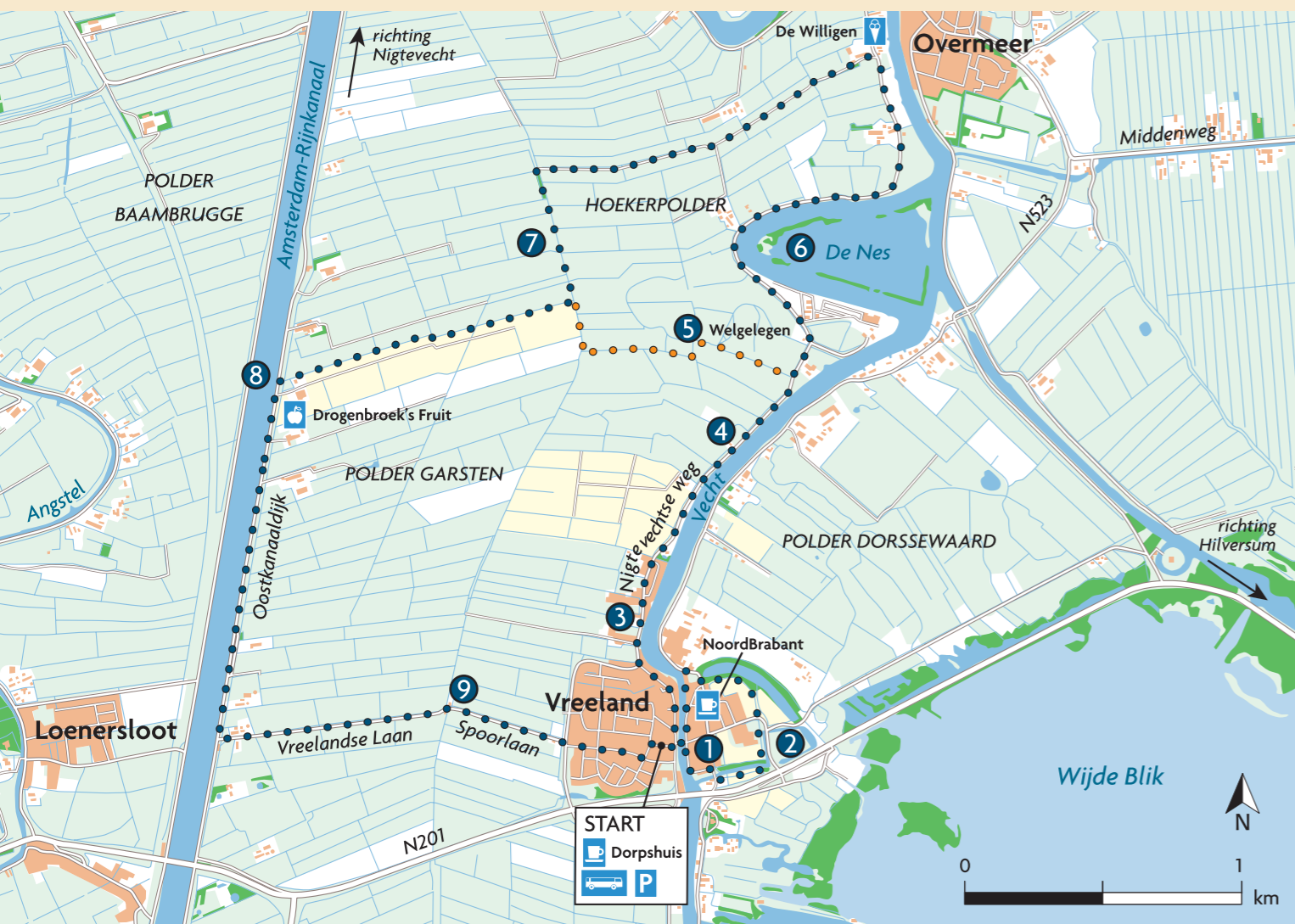

Ontdek het mooie buiten gebied van Vreeland. Wandelen over

boerenland, langs verdwenen buitenplaatsen en de Vecht. Geniet van

de combinatie cultuur en natuur. Klompen aan, rugzak op en gaan!

KLOMPENPADEN

HET VREDELANTSEPAD 11 KM

Startpunt → Dorpshuis Vreeland, Fetha 16 in Vreeland
Openbaar vervoer → buslijn 122, halte 'Singel' of buslijn 121 halte 'brug Vreeland' en dan 5 minuten lopen naar het Dorpshuis.

Let op: De route is in verband met het broeden van de weidevogels gesloten tussen 15 maart en 15 juni. In die maanden is het verboden de route te lopen.

Vanaf het Dorpshuis wandelt u via het steegje langs de sporthal richting de Vecht. Bij de brug steekt u de Vecht over naar de oostelijke oever.

1 Vreeland

Vreeland is ontstaan rondom kasteel Vredelant. Het kasteel en dorp Vreeland werden gesticht in een bocht van de Vecht. In de vijftiende eeuw is die bocht afgesneden en ontstond de huidige Vechtloop. Door die 'verlegging' van de Vecht verhuisde het dorp ineens van de westelijke naar de oostelijke oever. Door de bouw van slot Vredelant rond 1250 ontstond er veel werkgelegenheid en trokken veel mensen naar het dorp. In 1265 kreeg de bisschoppelijke sterkte Vredelant dan ook stadsrechten, nog voor Amsterdam. Maar het is nooit uitgegroeid tot grote stad en na de sloop van het kasteel begin zestiende eeuw werden de stadsrechten weer ontnomen. Nu heeft het dorp 'slechts' 2.000 inwoners.

2 Kasteel Vredelant

In de bocht die de Vecht oorspronkelijk naar het oosten maakte, werd kasteel Vredelant gebouwd. Nu is daar niets meer van te zien. Maar slechts decimeters onder het gras liggen nog de fundamenten van dit vierkante kasteel, dat op elke hoek een toren had. Het kasteel is in 1265 gebouwd door de Utrechtse bisschop Hendrik van Vianden en lag op de grens tussen het graafschap Holland en bisdom Utrecht. Zoals de naam al zegt was het bedoeld om de 'vrede' te bewaren. In 1529 is het kasteel afgebroken door Karel V. In 1680 kreeg de heer van Vreeland, Hendrik van Tuyl van Serooskerken, toestemming op de fundamenten van kasteel Vredelant opnieuw een kasteel te bouwen. Met de herbouw is destijds slechts een begin gemaakt: een klein huis. Vaak wordt de ruïne van dit huis ten onrechte gezien als ruïne van het kasteel.

Vreelandruïne, rond 1920

3 Korenmolen De Ruiter

Net buiten het dorp ligt aan de rechterzijde van de Nigtevechtseweg Korenmolen De Ruiter, een achtkantige bovenkruier. Al in 1735 stond op deze plek een korenmolen. Deze molen is in 1911 afgebrand. Toen is een watermolen uit Barsingerhorn (Noord Holland) omgebouwd en aangepast om hier koren te gaan malen. Opvallend genoeg draagt de eikenhouten koningsspil, de grote balk die de beweging van de wieden naar beneden overbrengt naar de molenstenen, ook de datum 1735.

4 Breevecht

Aan uw linkerhand passeert u Boerderij Breevecht. Deze boerderij is een overblijfsel van de buitenplaats met dezelfde naam die ooit op deze plek stond. De toegangshekken en twee oude kastanjabomen herinneren nog aan de oorspronkelijke buitenplaats, die al in 1728 wordt genoemd als 'Seekere Hofstede met zinne Heere en Boere Huijsinge'. Opeenvolgende eigenaren kochten veel grond, zodat een buitenplaats ontstond die van de Angstel tot de Vecht liep. In 1891 werd de buitenplaats verkocht aan Dirk Zeldenrijk. Hij liet het herenhuis slopen en van de restanten een boerderij bouwen. Het park dat bij de buitenplaats hoorde, werd gerooid en omgezet tot boerenland.

5 Welgelegen

Ten noorden van Breevecht lag ooit een nog veel grotere buitenplaats: Welgelegen. Op deze plek lag in 1712 al een boerderij. Waarschijnlijk heeft de familie Van Beuningen in 1726 een herenhuis laten bouwen. In 1782 kocht Jan van der Tuuk de buitenplaats. Hij bouwde de buitenplaats uit tot een van de grootste in de Vechtstreek. Hij kocht grote stukken grond aan, vooral aan de westzijde zodat hij een twee kilometer lange oprijlaan kon aanleggen. Vervolgens richtte hij zijn blik naar de overkant van de Vecht en ging op de oostoever land aankopen. Hier ontstond een groot park dat de gehele Dorssewaard besloeg. Zijn wens om de grootste buitenplaats aan de Vecht te bezitten kostte hem echter zijn hele vermogen: in 1802 werd Van der Tuuk failliet verklaard. Via vererving kwam de buitenplaats uiteindelijk in bezit van Mr. Andreas Anthonius Reael, die het zou vergroten tot 160 ha. Na zijn dood is het herenhuis in 1857 afgebroken, het landgoed in delen verkocht, de bossen gekapt en het park tot weiland gemaakt.

Ter hoogte van Welgelegen kunt u de route verkorten met 3,5 kilometer door het pad linksaf door de weilanden te volgen. Hier zijn nog waterpartijen en kleine bosjes zichtbaar die herinneren aan het schitterende park van Buitenplaats Welgelegen. De lange route gaat verder over de Nigtevechtseweg.

Huis Welgelegen, rond 1836

